

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

12.12.2011

B7-0695/2011

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos-Sajungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimo (2011/2948(RSP))

**Kristiina Ojuland, Guy Verhofstadt, Leonidas Donskis, Robert Rochefort,
Edward McMillan-Scott, Marietje Schaake, Ramon Tremosa i Balcells,
Sonia Alfano, Izaskun Bilbao Barandica, Johannes Cornelis van Baalen,
Graham Watson**
ALDE frakcijos vardu

RE\886957LT.doc

PE479.394v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

**Europos Parlamento rezoliucija dėl ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimo
(2011/2948(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į esamą Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Rusijos Federacijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą ir 2008 m. prasidėjusias derybas dėl naujo ES ir Rusijos susitarimo, taip pat į 2010 m. inicijuotą Partnerystę siekiant modernizavimo,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnius pranešimus ir rezoliucijas dėl Rusijos ir dėl ES ir Rusijos santykių, ypač į rezoliuciją dėl pasirengimo Rusijos Valstybės Dūmos rinkimams, priimtą 2011 m. liepos 5 d.,
 - atsižvelgdamas į ES ir Rusijos konsultacijas žmogaus teisių klausimais ir į naujausią šiuo klausimu 2011 m. lapkričio 29 d. surengtą susitikimą,
 - atsižvelgdamas į Rusijos teisingumo ministerijos 2011 m. birželio 22 d. sprendimą nepatenkinti prašymo oficialiai įregistruoti Liaudies laisvės partiją (PARNAS), dėl kurio partija negalėjo kelti kandidatų ir dalyvauti gruodžio mėnesį vykšančiuose rinkimuose į Valstybės Dūmą ir negalėjo dalyvauti 2012 m. kovo mėnesį vykusiuose Rusijos prezidento rinkimuose,
 - atsižvelgdamas į įsipareigojimą laikytis demokratijos principų, privalomų dėl to, kad Rusija yra Europos Tarybos narė ir pasirašiusi Europos žmogaus teisių konvenciją,
 - atsižvelgdamas į užsienio reikalų ministrų Sikorskio ir Westerwelle'ės 2011 m. lapkričio 8 d. laišką Vyriausiajai įgaliotinei dėl ES ir Rusijos strateginių santykių,
 - atsižvelgdamas į Vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton 2011 m. gruodžio 6 ir 7 d. pareiškimus,
 - atsižvelgdamas į preliminarias išvadas, pateiktas Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro (ESBO/ODIHR), ESBO parlamentinės asamblėjos ir Europos tarybos parlamentinės asamblėjos po Tarptautinės rinkimų stebėjimo misijos vykdytų 2011 m. gruodžio 4 d. vykusių rinkimų į Valstybės dūmą stebėjimo,
 - atsižvelgdamas į būsimą ES ir Rusijos vadovų susitikimą Briuselyje 2011 m. gruodžio 15 d.,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Europos Sąjunga tebėra įsipareigojusi toliau vystyti ir plėtoti Europos Sąjungos ir Rusijos santykius ir tą rodo ES įsipareigojimas rimtai įsitraukti į derybas dėl naujo pagrindų susitarimo, kuris padėtų toliau vystyti ES ir Rusijos santykius, taip pat kadangi Europos Sąjunga ir Rusija sukūrė gilius ir plataus masto santykius, ypač energetikos,

ekonomikos ir verslo sektoriuose, ir tapo susijusios bei abipusiškai tarpusavyje priklausomos pasaulinėje ekonomikoje;

- B. kadangi Europos Sąjunga ir jos valstybės narės turi išlikti budrios, saugodamos demokratijos ir teisinės valstybės principus pasaulyje, ypač turėdamos kaimynystėje tokią svarbią šalį kaip Rusija, kuri būdama Europos Tarybos narė yra įsipareigojusi paisyti demokratijos ir teisinės valstybės principų bei žmogaus teisių ir juos puoselėti;
- C. kadangi panašūs įsipareigojimai ir pareigos Rusijai kyla dėl jos narystės ESBO ir kadangi Rusijos stojimas į PPO grindžiamas prielaida, kad šalyje laikomasi teisinės valstybės principų;
- D. kadangi Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT) daugelyje bylų ir sprendimų pripažino, kad Rusijos Federacija padarė sunkius žmogaus teisių pažeidimus, ir kadangi EŽTT sprendimai ir toliau įgyvendinami neadekvačiai;
- E. kadangi aukšti Europos Parlamento ir kitų ES institucijų pareigūnai ne kartą kritikavo Rusiją dėl dažnai pasitaikančių rimtų demokratijos standartų bei žmogaus teisių pažeidimų ir nesugebėjimo užtikrinti įstatymų viršenybę;
- F. kadangi Valstybės Dūmos rinkimų teisėtumui jau iš pradžių buvo pakenkta atsisakant registruoti opozicines partijas ir neleidžiant visoms joms dalyvauti rinkimuose, ir dėl plačiai tarp Rusijos piliečių paplitusių įtarimų, kad rinkiminė kampanija buvo surežisuota Kremliaus;
- G. kadangi preliminarios Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Demokratinių institucijų ir žmogaus teisių biuro (ESBO/ODIHR), ESBO parlamentinės asamblėjos ir Europos tarybos parlamentinės asamblėjos rinkimų stebėjimų misijų išvados patvirtina šią nuomonę ir pateikia pakankamai įrodymų dėl rinkimų proceso trūkumų;
- H. kadangi 2010 m. spalio 21 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl žmogaus teisių pasaulyje 2009 m. ir ES politikos šioje srityje ES Taryba paraginta apsvarstyti Rusijos pareigūnams, susijusiems su Sergejaus Magnickio mirtimi, taikytiną draudimą atvykti į ES ir turto įšaldymą;
 - 1. pabrėžia, kad būsimas ES ir Rusijos santykių plėtojimas priklausys nuo pastangų stiprinti demokratiją, teisinę valstybę ir nuo pagrindinių teisių paisymo Rusijoje; pabrėžia, kad vidutinės trukmės ir ilgalaikis politinis ir ekonominis stabilumas ir plėtra Rusijoje priklauso nuo tikro demokratinio pasirinkimo atsiradimo;
 - 2. tikisi, kad būsimas 2011 m. gruodžio 15 d. ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimas pirmiausia bus sutelktas į klausimus, susijusius su demokratija ir teisine valstybe Rusijoje ir Rusijos tarptautiniais įsipareigojimais šioje srityje;
 - 3. su susirūpinimu pažymi, kad 2011 m. gruodžio 4 d. vykusių Valstybės Dūmos rinkimų metu į balsavimo urnas buvo pridėta suklastotų biuletenių, buvo klostojami balsavimo rezultatai ir trūko pliuralistinio pasirinkimo; ragina Rusijos valdžios institucijas atlikti visų patikimų pranešimų apie rinkimų sukčiavimo atvejus išsamų tyrimą; pažymi, kad net ir tokiomis aplinkybėmis Rusijos rinkėjai pasiuntė aiškią žinią, kad reiškia nepasitenkinimą

valdančiąja partija, kurios palaikymas smarkiai sumažėjo;

4. pabrėžia, kad pastarieji raginimai panaikinti 2011 m. gruodžio 4 d. Valstybės Dūmos rinkimus, kartu su prašymais persvarstyti rinkimų įstatymą glaudžiai bendradarbiaujant su Europos Tarybos Venecijos komisija ir surengti naujus Dūmos rinkimus turėtų būti rimtai apsvarstyti valdžios institucijų, kad Valstybės Dūma galėtų veikti teisėtai;
5. ragina nedelsiant ir besąlygiškai paleisti visus taikius demonstrantus, suimtus po ginčijamų Valstybės Dūmos rinkimų; ragina Rusijos valdžios institucijas gerbti susirinkimų laisvę;
6. mano, kad atsisakymas įregistruoti Liaudies laisvės partiją bei kelias kitas partijas rimtai pažeidžia politinio pliuralizmo ir laisvės jungtis į asociacijas principus, kurie yra būtini tikros demokratijos elementai;
7. reiškia nepasitenkinimą tuo, kad opozicinės partijos yra neregistruotos, kad piliečių teisės ir laisvės yra pažeidžiamos ir kad žiniasklaida priversta paklusti; ragina sąžiningai tarptautiniu mastu įvertinti gruodžio 4 d. rinkimus, remiantis tuo, kad juos vykdant buvo nesilaikoma demokratinių standartų ir pačios Rusijos Konstitucijos, ir todėl jie negali būti laikomi laisvais ir sąžiningais;
8. reiškia susirūpinimą dėl didelio masto opozicijos svetainių ir tinklaraščių cenzūros, smerkia tinklaraštininkų ir interneto žurnalistų suėmimą ir laikymą bei ragina nedelsiant ir besąlygiškai juos paleisti;
9. reiškia ypatingą susirūpinimą dėl teisinės valstybės principų Rusijoje ir akivaizdžių teismų sistemos trūkumų šalyje; primena dažnai reikštą susirūpinimą dėl daugelio teisminių trūkumų Rusijoje ir ragina Rusijos valdžios institucijas pradėti teismų ir administracinę reformas, siekiant stiprinti teisinę valstybę Rusijoje, ir nutraukti politinį kišimąsi į teismų darbą;
10. ragina Europos Tarybą apsvarstyti, ar rimti pažeidimai, apie kuriuos pranešta 2011 m. gruodžio 4 d. parlamento rinkimus ir kurie prisideda prie daugybės ankstesnių spendimų, ribojančių laisvę burtis į asociacijas ir politinių pažiūrų išraiškos laisvę, dera su Rusijos kaip Europos Tarybos narės įsipareigojimais; primena, kad Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja turi teisę atsisakyti ratifikuoti parlamento narių, išrinktų per rinkimus, kurie laikomi neatitinkančiais Europos standartų, įgaliojimus; panašiai Europos Parlamentas iš naujo turėtų apsvarstyti darbo ryšiai su Valstybės Dūma, kiek tai susiję su tarpparlamentinio bendradarbiavimo institucijomis;
11. pabrėžia, kad sistemingas Rusijos nesugebėjimas laikytis demokratijos principų, įstatymų viršenybės bei pagrindinių teisių privalo būti atspindėtas derybinėje Europos Sąjungos pozicijoje dirbant prie naujo Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo; pakartoja savo paramą visapusiškiems, teisiškai privalomiems susitarimams kuriais būtų apimami politiniai, ekonominiai ir socialiniai klausimai iš visų sričių, susijusių su demokratija, įstatymų viršenybe ir pagarba žmogaus teisėms, o ypač pagrindinėms teisėms su sąlyga, kad Rusija yra pasirengusi imtis žingsnių stiprinant įstatymų viršenybę ir pagarbą žmogaus teisėms;

12. pabrėžia, kad teisė į žodžio laisvę tiek interneto, tiek ne interneto aplinkoje yra būtina laisvai ir demokratinei visuomenei ir taip pat kitų teisių apsaugai ir skatinimui; pabrėžia, kad nevaržomas informacijos, ryšių prieinamumas ir necenzūruojama interneto prieiga (internetu laisvė) yra visuotinės teisės, būtinos norint visuomenės gyvenime užtikrinti skaidrumą ir atskaitingumą;
13. taip pat pakartoja remias Partnerystę siekiant modernizavimo, tačiau pabrėžia, kad Rusija privalo paisyti pagrindinių demokratijos, teisinės valstybės principų, žmogaus teisių ir žiniasklaidos laisvės reikalavimų bei juos įgyvendinti, nes tai tvirtesnio ir didesnio bendradarbiavimo su Europos Sąjunga pagrindas; ragina Rusiją imtis konkrečių veiksmų gerinant žmogaus teisių padėtį ir apsaugoti žurnalistus, žmogaus teisių aktyvistus, mažumas ir opozicijos atstovus nuo smurto ir bauginimų;
14. ragina Komisiją, Tarybą ir Europos išorės veiksmų tarnybą tęsti derybas dėl naujo susitarimo su Rusija tik po to, kai per 2012 m. pirmąjį pusmetį Vyriausioji įgaliotinė parengs naują ES ir Rusijos strategiją, kuri turėtų būti patvirtinta netrukus po Rusijos prezidento rinkimų 2012 m. kovą; pritaria neseniai užsienio reikalų ministrų Sikorskio ir Westerwelle'ės iniciatyvai, kuria raginama ES ir Rusijos santykius grįsti konstruktyvaus dalyvavimo ir atskaitomybės principais;
15. pabrėžia, kad nauja ES ir Rusijos strategija ir ES ir Rusijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas, dėl kurio šiuo metu vyksta derybos, turėtų geriau atspindėti realijas Rusijos viduje ir atkreipti ypatingą dėmesį į demokratiją ir teisinės valstybės principą; nemano, kad dabartinėmis aplinkybėmis galima Rusijai pasiūlyti Europos Sąjungos strateginės partnerės statusą;
16. ragina Europos tarybą ir ESBO įvertinti, kaip Rusija laikosi įsipareigojimų, susijusių su jos naryste šiose organizacijose;
17. mano, kad nauja politika Rusijos vadovų atžvilgiu turėtų būti papildyta sustiprintais žmonių tarpusavio ryšiais, įsipareigojimu Rusijos pilietinei visuomenei ir kitomis priemonėmis, užtikrinančiomis demokratiją ir teisinę valstybę Rusijoje, ir kad bendradarbiavimas su Rusijos vadovybe turėtų būti pragmatiškas ir susietas su Rusijos vidaus įvykiais svarbiose srityse kaip antai pagarba demokratijai ir teisinės valstybės principams;
18. palankiai vertina, kad užbaigtas galutinis bendrų veiksmų, siekiant bevizio trumpų kelionių režimo Rusijos ir ES piliečiams, sąrašas ir tikisi, kad įgyvendinus tuos veiksmus atsivers galimybių deryboms dėl bevizio režimo susitarimo;
19. mano, kad dabartinis vizų režimas tarp ES ir Rusijos sudaro nereikalingas kliūtis žmonių tarpusavio ryšiams gerinti; remia vizų režimo liberalizavimo procesą, kuris yra abipusis, ir pagrindinį dėmesį skiria piliečiams, išlaikant spaudimą valdžios institucijoms laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų;
20. pabrėžia, kad energijos šaltinių ir tiekimo būdų įvairinimas yra strateginis ES apsirūpinimo energija saugumo politikos aspektas; į tai atsižvelgdamas, apgailestauja, kad Rusija prieštarauja būsimoms ES, Azerbaidžano ir Turkmėnistano deryboms dėl Kaspijos jūros regiono vamzdinių sistemos statybos;

21. ragina Tarybą ir Komisiją užtikrinti, kad Energetikos chartijos sutarties ir prie jos pridėto Tranzito protokolo principai būtų įtraukti į naująjį ES ir Rusijos susitarimą;
22. atsižvelgia į Prezidento D. Medvedevo Žmogaus teisių tarybos 2011 m. liepos mėnesį paskelbtą pranešimą, kuriame pateikiami įrodymai, kad Sergejaus Magnickio areštas buvo neteisėtas ir kad kalėjime jis buvo mušamas ir kankinimas siekiant išgauti kaltės prisipažinimą; palankiai vertinta JAV Valstybės departamento, JK Užsienio reikalų ministerijos ir Nyderlandų parlamento sprendimą sudaryti Rusijos pareigūnų, kurie, kaip manoma, yra susiję su Sergejaus Magnickio mirtimi, juodąjį sąrašą; mano, kad panašių priemonių turėtų būti imtasi visoje Europos Sąjungoje ir tikisi, kad Rusijos valdžios institucijos patrauks baudžiamojon atsakomybėn tuos, kurie suvaidino vaidmenį neteisėtai sulaikant S. Magnickį, jį kankinant, atsisakant jam suteikti medicininę pagalbą ir nužudymą laikant jį nelaisvėje, taip pat dangstant šį nusikaltimą;
23. smerkia naujausius pasiūlymus nusikaltimu laikyti viešą informaciją apie seksualinę orientaciją ir lytinę tapatybę įvairiuose Rusijos regionuose ir federaliniu lygmeniu; primena Rusijos valdžios institucijoms jų įsipareigojimus nevaržyti saviraiškos laisvės ir LGBT žmonių teisių, ragina Išorės veikslių tarnybą išreikšti griežtą ES nepritarimą šiems pasiūlymams 2011 m. gruodžio 15 d. ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimo metu;
24. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Rusijos Federacijos vyriausybei ir parlamentui, Europos Tarybai ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai.